IT-TMIEN HADD MATUL IS-SENA (2019) IL-PROVA TIKXEF MIN AHNA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 02 March 2019
Last Updated Saturday, 02 March 2019

Din
hija il- Liturgija tat-Tmien Hadd matul is-sena (2019) bi hsibijiet min Joe Rapa.

F’dawn il-kummenti fuq
il-Litur!ija tal-Kelma tal-&add tkellimna kemm-il darba fuq is-Sagrament
tal-Mag'mudija. Huwa l-iktar Sagrament
importanti, fis-sens li s-Sagramenti l-o'ra jiddependu minnu. Jiddependu minnu
'afna iktar milli na'sbu a'na. G'ax
sikwit nistaqsu lilna nfusna, jekk a'na sin ieri: Daqstant Sagramenti li
nir ievi, Sagramenti li fihom il-qawwa tal-Ispirtu s-Santu... g'aliex mela
n'ossni tant dg'ajjef, tant medjokri fl-affariiet tal-Mulej, tant fqir
fl-Im'abba tal-proxxmu, inqerr imma ner!a naqa’ fl-istess dnubiet? Jg'iduli li l-Grazzja tas-Sagramenti tke i
l-bi|a’ fierag' ’il barra, imma arani, dejjem ninkwieta, dejjem nit'asseb,
dejjem in'ossni mhedded minn xi 'a!a.
G'aliex dan? Is-Sagramenti
jferr'u lin-nies g'ax huma l-Mulej esù nnifsu li ji!i j|urna fis-sitwazzjoni
li nkunu fiha... u tant fidili jibqg'u bil-geddum. Ix-xitan i'ajjarna naqg'u fl-i|ball li
nwa''lu fis-Sagrament li mhux veru g'andu tant qawwa li jibiddel il-qlub
tan-nies.

Il-problema aktarx tkun
il-Mag'mudija tag'na! Xi jfisser
dan? X’nuqqas fiha l-Mag'mudija
tieg'i? Jien ir ivejtha b'al 'addie'or
meta kont tarbija. Imma din hi
l-problema. Il-Mag'mudija hija Sagrament
kbir li jakkompanjana tul 'ajjitna kollha.
Qatt mhu statiku, qatt mhu wieqaf.
Jew timxi ’l quddiem il-Mag'mudija tag'na, jew tmur lura. Jekk tmur lura, jew addirittura ma tkun
t'arrket qatt u g'adna lebsin il-libsa u l-beritta tal-Mag'mudija anke jekk
qbi|na s-sebg'in, dan ifisser li anke s-Sagramenti l-o'ra jitilfu l-qawwa
tag'hom. G'ax x’nitolbu
mill-Mag'mudija? Il-Fidi. Mag'mudija kejkna b'al tat-trabi, Fidi

kejkna jkollna, u ming'ajr Fidi adulta, is-Sagramenti nirredu uhom f’riti
sbie' kemm trid, imma vojta.

Meta ng'idu tikber
il-Mag'mudija tag'na nkunu nfissru jikber l-Ispirtu ta’ esù fina u nsiru
dejjem aktar nixb'u lilu. Jikber esù,
il-Bniedem il- did, u jmut ftit ftit il-bniedem il-qadim li hu egoista, jib|a’
minn kull tip ta’ kuntrarju, ma jarax sens fit-tbatija. Infatti r-rit tal-Mag'mudija l-iktar li juri
x’inhu meta jsir bl-immersjoni, b'alma se jkollna |ew! Mag'mudijiet din is-sena
fil-Velja Qaddisa tal-G'id. Il-bniedem
li se jitg'ammed, jin|el fil-vaska tal-Mag'mudija, jin|el ta't l-ilma biex
jidher ar li Alla qed joqtol il-bniedem il-qadim li lilna j!ag'alna nbatu
tant. Imbag'ad l-img'ammed jo'ro!
mill-ilmijiet b'al donnu mqajjem mill-mewt, bniedem !did. Dan hu li jse'' f’dan is-Sagrament. Imma mhux
f’daqqa wa'da b'al xi 'a!a
ma!ika. Dan is-Sagrament hu ferm iktar
serju minn hekk! Dak li se'' ta't
tixbihat waqt ir-Rit, u se'' tassew ukoll g'ax in|erg'et qawwa b'ala |errieg'a
fina, irid jie'u |-|mien biex jikber. U
jrid ji!i kkurat.

Il-bniedem il-qadim ma
jmutx malajr. Jiddefendi ru'u, u kultant
anke a'na niddefenduh meta niddejqu nag'mlu r-Rieda ta’ Alla. Imma g'andna nibqg'u erti li l-Mag'mudija
mhix xi 'a!a sempli i b'al meta wie'ed jitfa ftit ilma fuq ras it-tarbija, ftit
dlik bi|-|ejt bla 'add ma jaf g'aliex, u hekk nid'lu membri fil-Knisja. Il-Mag'mudija hija Mewt g'all-bniedem
il-qadim u Twelid did g'all-bniedem li g'andu n-natura ta’ Kristu. Il-bniedem il-qadim qatt ma jilqa’
s-Sagramenti, anzi jib|a’ minnhom, u lanqas jifhimhom. Imma fina hemm ukoll il-Bniedem il- did, anke
jekk forsi hu |errieg'a. Fil-qjies li jmut wie'ed u jikber l-ie'or, hekk jonqos
jew ji|died l-effett tas-Sagramenti fina.
Mhux l-istess tersaq lejn l-Ewkaristija b’Fidi traskurata jew b’Fidi
ikkurata.

Dan ng'iduh g'ax sikwit,
jien l-ewwel wie'ed, g'ax tg'ammidna trabi na'sbu li a'na “Nsara” b'alma l-Lhud
ja'sbu li huma wlied Abraham g'ax 'adu - irkon i|joni u twieldu fil-poplu
Lhudi. X’jg'idilna wanni
l-G'ammiedi? Lil-Lhud qalilhom xi 'a!a
li ssorprendiethom: “Ta'sbux li tistg'u tg'idu fikom infuskom, ‘G'andna
b’missier lil Abraham,’ g'ax ng'idilkom li Alla, minn dan l-istess !ebel,
jista’ jqajjem ulied lil Abraham.” (Mt.
3, 9). U l-istess kliem idawru fuqna,
a'na li mill-Kristjane|mu g'amilna kultura, folklor u drawwiet li jg'oddu g'al
ftit |mien.

Wasal i|-|mien ta’ Nsara

b’Fidi adulta, b’Mag'mudija li timmatura sakemm til'aq il-milja tag'ha u jidhru
ulied il-Missier li jkunu Dawl g'ad-dinja. Qabel kien komdu tkun Nisrani, u
'a!a diffi li tammetti li kellek xi dubju dwar il-Fidi. Illum il-kontra! Dak li jrid ikun xhud ta’ Kristu, Nisrani
veru, qed isib ru'u f’ambjent ostili waqt li min juri dubji f’kollox hu modern,
progressiv, mo''u miftu'. Bidlulna
l-ilma! Il-'uta m’g'adhiex tg'um fl-ilma
li kellha qabel. Anke li tmur tisma’
quddiesa n'ar ta’ &add saret azzjoni ta’ minoranza ta’ Maltin.

Il-Litur!ija tal-Kelma
titkellem fuq il-koerenza, fuq il-qbil bejn dak li tg'id li temmen fih u
l-g'emejjel tieg'ek fil-pjazza, d-dar, fuq ix-xog'ol, waqt il-passatemp,
kullimkien. G'al 'afna hemm divorzju
bejn l-attendenza tag'hom fil-Knisja u l-im!ieba tag'hom barra. Il-prova to'ro! il-verità. Il-Knisja qeg'da tipprokklama d-Diskors
tal-Muntanja skont San Luqa. &add ma
jista’ jg'ix dan id-Diskors ta’ Kristu jekk ma jkollux Mg'amudija li kibret u
kibret fih matul is-snin permezz tas-smig' tal-Kelma, permezz tas-Sagramenti u
permezz tal-Knisja li takkompanjana.
Wie'ed biss hu kapa i jg'ix dak li qal esù lid-dixxipli fuq il-g'olja
'dejn l-G'adira ta’ enezzaret: Kristu
 esù n-nifsu. Imma Kristu ma kienx qed
jilg'ab bina meta qal li d-dixxiplu tieg'u g'andu j'obb lill-g'adu, ma jtella’
’l 'add il-Qorti, ma ji!!udikax e .
Lanqas ma kien qed ipo!!i quddiemna Li!i !dida, erba’ darbiet iktar
tqila minn dik ta’ Mosè. Fejn tid'ol
l-Im'abba m’hemmx li!ijiet. L-Im'abba
tg'idlek hi x’g'andek tag'mel. Il-Li!i
qeg'da hemm g'al min g'adu tfal fil-Fidi.

Id-Diskors tal-Muntanja
mhux Li!i li trid twettqu bil-fors, imma huwa ritratt tan-Nisrani! Kristu jpo!!i quddiemna din ix-xbiha ta’
bniedem totalment me'lus fi Kristu.
Bniedem li fih il-Mag'mudija se''et kollha kemm hi: inqatel minn Kristu
l-bniedem il-qadim li dejjem ji!bed lejh innifsu u rxoxta l-Bniedem bin-natura
ta’ Alla nnifsu, Bniedem &aj g'al dejjem li ma jib|ax mill-Mewt g'ax jaf li din
intreb'et minn Kristu g'alih.

Dawn mhumiex teoriji. Dan kollu hu xog'ol l-Ispirtu s-Santu u
jidher mill-fatti, l-g'emejjel li jibdew 'er!in minn dan il-bniedem !did. Id-Diskors ta’ Kristu jsir 'a!a naturali iktar
kemm tikber il-Mag'mudija fina, li hi l-Qawwa tal-Ispirtu s-Santu.

G'al darb’o'ra l-qari
jkellimna fuq si!ra, din id-darba Palma dejjem t'addar, jew edru kbira
tal-Libanu, li huma m'awlin f’dar il-Mulej.
(S. 92, 13). Hekk kif si!ra
g'ammiela, li tkun !iet ikkurata u ndukrata minn sidha, tikber u tag'ti
abbundanza ta’ frott bla sforz imma b’mod naturali, hekk in-Nisrani jg'ix
id-Diskors tal-Muntanja li hu l-manifest li jitfi, jisboq, i!ib fix-xejn kull

manifest elettorali, jkun ta’ min ikun.

Bin Sirak fl-ewwel qari
jg'id li “meta ddawwar il-g'arbiel, jibqa’ n-naqal” (Sir. 27, 4). “Naqal” ifisser “skart” li hu tajjeb biss
g'ar-rimi. L-g'arbiel huwa l-prova li
l-Mulej innifsu jibag'tilna biex isaffina min-“naqal” tal-bniedem il-qadim li
g'andu b|onn imut. Kollox hu xog'ol Alla
li hu l-fu''ari li jdawwar ir-rota fejn g'andu t-tafal, g'ax mill-Mag'mudija
tag'na jrid jag'mel opra kbira, kapolavru dehen ta’ Alla!

A'na x’nistg'u
nag'mlu? Xejn, imma minn l-“Iva!” tag'na
jiddependi kollox. Alla hu M'abba u
l-Im'abba ma tisfurzax lill-ma'bub jew ma'buba.
Alla jaf li a'na ma nistg'ux in'obbuh bil-fors imma b’g'a|la. Ix-xog'ol hu ta’ Alla, imma l-“Iva!” hi tag'na! Ftakru f’Marija, li hi kopja,
xbiha, Omm in-Nisrani.

Kelma tal-a''ar fuq
il-Qari meravilju| ta’ San Pawl, l-iktar wie'ed li jitkellem fuq il-Misteru
tal-Mag'mudija. G'alih, il-Mag'mudija
hija: “meta dak li jit'assar (il-bniedem il-qadim) jilbes l-immortalità
(il-bniedem il-!did), imbag'ad ise'' dak li hemm miktub, ‘Inbelg'et il-mewt
fir-reb'a. Fejn hi ja Mewt ir-reb'a
tieg'ek? Fejn hi ja Mewt, in-niggie|a tieg'ek?”
(1 Kor. 15, 54-55). G'ax min
jitwa''ad ma’ Kristu jsir 'olqien !did.
Il-qadim g'adda u issa hawn il-!did, u l-!did hu 'ieles mill-bi|a’
tal-Mewt g'ax mhux hu li jg'ix imma Kristu jg'ix fih. Din hi l-Mag'mudija li hemm tg'ammar fina,
|g'ira, |g'ira, umli, imma b’qawwa li tbe||a’ l-infern kollu.

Il-Litur!ija tal-Qari
tat-Tmien &add Matul is-Sena

L-Ewwel Qari: Qari
mill-Ktieb ta’ Bin Sirak. 27, 4-7.

Meta jhe|h|u g'arbiel
jibqa' fih l-iskart,

hekk ukoll min jg'arbel
lilu nnifsu jag'raf '|unitu.

Il-forn jg'addi mill-prova
xog'ol il-fu''ari,

hekk ukoll bniedem tag'rfu
minn kliemu.

Il-frott jikxef kemm bidwi
jkun 'a 'sieb is-si!ra,

hekk ukoll kelma tikxef
'sieb qalb il-bniedem.

Tfa''arx bniedem qabel
jitkellem,

g'ax hekk ji!u ppruvati
n-nies.

Salm Responsorjali: Salm 92

Ritornell: Tajjeb li nfa''ru ’l Mulej.

Tajjeb li nfa''ru l-Mulej,

li ng'annu lil ismek, inti l-G'oli,

Nxandru fil-g'odu t-tjieba tieg'ek,

u billejl il-fedeltà tieg'ek,

Il-bniedem !ust b'all-palma j'addar,

b'al edru tal-Libanu jikber.

M'awwlin f'dar il-Mulej,

i'addru fil-btie'i tat-tempju ta' Alla tag'na.

Sa fi xju'ithom il-frott jag'mlu,

kollhom 'ajja u 'dura,

biex ixandru li !ust hu l-Mulej, blata tieg'i,

u ebda qerq ma jinsab fih.

It-Tieni Qari: Qari
mill-Ewwel Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Korintin. 15, 54-58.

&uti: Meta dak li
jit'assar jilbes in-nuqqas ta' ta'sir, meta dak li jmut jilbes l-immortalità, mbag'ad
ise'' dak li hemm miktub:

“Nbelg'et il-mewt
fir-reb'a.

Fejn hi, ja Mewt, ir-reb'a
tieg'ek?

Fejn hi, ja Mewt,
in-niggie|a tieg'ek?”

In-niggie|a tal-mewt hi
d-dnub, u l-qawwa tad-dnub hi l-Li!i. Ni||u 'ajr lil Alla li tana r-reb'a
permezz ta' Sidna esù Kristu.

G'alhekk, 'uti g'e|ie|,
|ommu s'i', tit'arrkux; 'abirku dejjem fil-'idma tal-Mulej. Kunu afu li l-'idma
tag'kom fil-Mulej m'hijiex g'alxejn.

Evan!elju: Qari
mill-Evan!elju ta’ San Luqa. 6, 39-45.

F’dak i|-|mien esù qal
lid-dixxipli din il-parabbola: "Jista' ag'ma jmexxi ag'ma ie'or? Mhux
it-tnejn jaqg'u fil-'ofra? Id-dixxiplu m'huwiex aqwa mill-img'allem
tieg'u; imma kull min itemm it-ta'ri! tieg'u jsir b'all-img'allem
tieg'u.

G'ax tara t-tibna f'g'ajn 'uk, u ma tarax
it-travu li g'andek f'g'ajnek int? Kif tista' tg'idlu lil 'uk, '&i,
ejja nne''ilek it-tibna li g'andek f'g'ajnek', meta m'intix tara t-travu li
g'andek f'g'ajnek int? Ja wi   b'ie'or, ne''i l-ewwel it-travu minn g'ajnek
int, 'alli mbag'ad tara sewwa kif tne''i t-tibna minn g'ajn 'uk.

"Ma hemmx si!ra tajba li tag'mel frott
'a|in, kif anqas ma hemm si!ra 'a|ina li tag'mel frott tajjeb. Kull si!ra mill-frott tag'ha ting'araf. &add ma
ji!bor it-tin mix-xewk, anqas l-g'eneb mill-'olliq. Il-bniedem
tajjeb mit-te|or tajjeb ta' qalbu jo'ro! it-tajjeb, u l-bniedem 'a|in mit-te|or
'a|in tieg'u jo'ro! il-'a|in, g'ax mill-abbundanza tal-qalb jitkellem il-fomm.